

We Lwowie, dnia 25. stycznia 1907.

Aleg. 46

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o udzielaniu pożyczek bezprocentowych na osuszenie i drenowanie gruntów.

Wysoki Sejmie!

W załatwieniu sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o udzielaniu pożyczek bezprocentowych na osuszenie i drenowanie gruntów powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 14. listopada 1905 między innymi następującą uchwałę:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 5,000,000 K. w przeciągu lat dziesięciu począwszy od r. 1907 po 500,000 K. rocznie pod warunkiem, jeżeli odsetki tej pożyczki opłacać będzie Administracja państwa“.

„Pożyczka ta ma być użyta na udzielanie bezprocentowych pożyczek na wykonanie osuszenia i drenowania gruntów dla spółek wodnych, gmin i poszczególnych właścicieli gruntów“.

„Warunki udzielania pożyczek na osuszenie i drenowanie gruntów ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa i poda je do wiadomości Sejmu“.

W wykonaniu powyższej uchwały ułożył Wydział krajowy projekt umowy mającej się zawrzeć z c. k. Ministerstwem rolnictwa, tudzież projekt regulaminu o udzielaniu pożyczek bezprocentowych na osuszenie i drenowanie po myśli reskryptów c. k. Ministerstwa rolnictwa z 2. grudnia 1904 l. 28.722 i 31. października 1905 l. 30.315 i przesłał je odezwą z 3. kwietnia 1906 l. 8.735 c. k. Namiestnictwu z prośbą o wyjednanie zatwierdzenia c. k. Ministerstwa rolnictwa.

Reskryptem z 5. sierpnia 1906 l. 18.359 intymowanym odezwą c. k. Namiestnictwa z 16. sierpnia 1906 l. IX. $\frac{333/9}{45}$ zażądało c. k. Ministerstwo rolnictwa pewnych zmian w projekcie umowy, tudzież regulaminu w myśl życzeń c. k. Ministerstwa skarbu i sprawiedliwości, przyczem w imieniu Administracji państwa oświadczyło definitywnie gotowość udzielania corocznych datków uwidoczniionych

cyfrowo w planie umorzenia na oprocentowanie pożyczki po wymienieniu instytucji kredytowej, w której zaciągnięta będzie pożyczka, tudzież po ostatecznym zatwierdzeniu umowy i regulaminu.

Odezwą z 31. sierpnia 1906 l. 85.135 przesłał Wydział krajowy ponownie c. k. Namiestnictwu projekt umowy i regulaminu, w których wprowadził żądane zmiany, — a reskryptem z 18. października 1906 l. 28.857 intymowanym odezwą c. k. Namiestnictwa z 5. stycznia 1907 l. IX. $\frac{2.592/11}{45}$ zatwierdziło c. k. Minister-

stwo rolnictwa w porozumieniu z c. k. Ministerstwem skarbu umowę i regulamin w przedłożonym brzmieniu, upoważniając równocześnie c. k. Namiestnictwo do podpisania umowy w imieniu Administracji państwa. Umowa została też podpisana 20. stycznia 1907 przez JE. pp. c. k. Namiestnika i Marszałka krajowego, a odpis tego dokumentu, który sporządzony został w 2 oryginałach, przedkładamy Wys.

Al. 1. Sejmowi wraz z planem umorzenia pożyczki 5,000.000 K., który stanowi integralną część umowy i regulaminem.

Wedle odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa z 9. stycznia 1907 l. 163/pr. uzyskała uchwała Wys. Sejmu z dnia 14. listopada 1905 upoważniająca Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki 5,000.000 K. sankcją Cesarską Najwyższem postanowieniem z dnia 20. grudnia 1906.

Mimo że decyzja władz centralnych co do przeprowadzenia całej akcji zakomunikowana została Wydziałowi krajowemu dopiero w pierwszej połowie stycznia 1907, Wydział krajowy poczynił w r. 1906 wszelkie przygotowania, ażeby roboty koło osuszenia i drenowania gruntów mogły być rozpoczęte z wiosną r. 1907.

I tak na podstawie wniesionych podań ułożył Wydział krajowy program robót na lata 1907 i 1908 względnie 1909 i zarządził wykonanie zdjęć w ciągu r. 1906, tak iż projekty i kosztorysy do końca lutego 1907 będą wykończone.

Następnie nawiązał Wydział krajowy rokowania z Dyrekcją centralnego Banku niemieckich kas oszczędności w Pradze, która to instytucja wskazaną mu została przez c. k. Ministerstwo skarbu, tudzież z Dyrekcją Banku krajowego we Lwowie co do zaciągnięcia pożyczki w gotówce, wreszcie przeprowadził Wydział krajowy korespondencją z fabrykami drenów celem zabezpieczenia potrzebnej na r. 1907 ilości rurek.

Al. 4. Wedle załączonego % wykazu wpłynęło do 18. stycznia 1907 z 52 powiatów 193 zgłoszeń (od 170 obszarów dworskich i 23 gmin) o udzielenie pożyczek bezprocentowych na wykonanie osuszenia rowami . . . . . 10.339 morgów i drenowania . . . . . 30.254 „

razem . . . . . **40.593 morgów**

z czego przypada 34.820 morgów na posiadłości dworskie, a 5.773 morgów na posiadłości gminne i włościańskie.

Przytem zauważa Wydział krajowy, że mniejsza liczba zgłoszeń gmin tłumaczy się okolicznością, iż włościanie otrzymują na drenowanie $33\frac{1}{3}$ względnie 25% zasiłki, a na osuszenie rowami $33\frac{1}{3}\%$ zasiłki bezzwrotne ze skarbu kraju i państwa, które to zasiłki przedstawiają dla nich daleko wydatniejszą pomoc, aniżeli pożyczki bezprocentowe.

Program robót na pierwsze 2 lata 1907 i 1908, który w myśl §. 2. umowy przesłał Wydział krajowy odezwą z dnia 17. stycznia 1907 l. 130.092/06 c. k. Namiestnictwu celem wyjednania zatwierdzenia c. k. Ministerstwa rolnictwa, ułożony został w ten sposób, ażeby roczna kwota 500.000 K. została przebudowana, oraz w miarę wniesionych zgłoszeń wszystkie części kraju były uwzględnione. W tym celu podzielił Wydział krajowy zgłoszone roboty na pięć grup, z których każda byłaby wykonaną pod stałym nadzorem jednego inżyniera przy użyciu pięciu dozorców, — tak iż do wykonania robót zostanie przydzielonych pięciu inżynierów i 25 dozorców.

Preliminowane roboty na lata 1907 i 1908, które obejmują wyłącznie drenowanie gruntów, przedstawiają się, jak następuje:

A) rok 1907.

Grupa	P o w i a t	Ilość robót	Powierz- chnia grun- tów	Prelimino- wane koszty drenowania
			morgów	koron
I.	Buczacz	5 obsz. dw.	690	110.400
II.	Lisko, Przemyśl, Dobromil i Sambor	4 " "	500	80.000
III.	Rzeszów i Strzyżów	3 " "	647	103.520
IV.	Nowy Sącz, Gry- bów, Limanowa	7 " "	642	102.720
V.	Wieliczka i Podgó- rze	4 " " 2 gminy	655	104.800
Ogółem	w 12 powiatach	23 obsz. dw. 2 gminy	3.134	501.440

B) rok 1908.

Grupa	P o w i a t	Ilość robót	Powierz- chnia grun- tów	Prelimino- wane koszty drenowania
			morgów	koron
I.	Buczacz	3 obsz. dw. 1 probostwo	600	96.000
II.	Sambor, Dobromil i Przemyśl . . .	4 obsz. dw.	606	96.960
III.	Sanok i Krosno . .	3 " "	566	90.560
IV.	Nowy Sącz, Gry- bów, Limanowa i Gorlice	5 " "	632	101.120
V.	Wieliczka i Podgó- rze	1 " " 3 gminy	814	130.240
Ogółem	w 12 powiatach .	16 obsz. dw. 3 gminy 1 probostwo	3.218	514.880

Co się tyczy zaciągnięcia pożyczki po 500.000 K. rocznie do wysokości 5,000.000 K., to gdy Dyrekcyja Banku krajowego we Lwowie sprawozdaniem z 4. maja 1906 l. 29.857 oświadczyła gotowość udzielić tej pożyczki w 4% obligacyach komunalnych z dodatkiem na administracyę $\frac{1}{10}\%$, jak to przewidziano w planie umorzenia, postanowił Wydział krajowy uchwałą z 11. maja 1906 l. 46.016 zaciągnąć tę pożyczkę w Banku krajowym i zawiadomił o tem c. k. Ministerstwo skarbu.

Za podstawę przy wypłacie gotówki ma być przyjęty kurs $\frac{1}{4}\%$ niższy od kursu wiedeńskiego, różnicę zaś między kursem a wartością nominalną obligów postanowił Wydział krajowy pokryć z dotacyi dyspozycyjnej na drobne melioracye, tak iż właściciele gruntów otrzymają pełną kwotę bez żadnych potrąceń.

Po otrzymaniu zawiadomienia o sankcyi powołanej na wstępie uchwały sejmowej wezwał Wydział krajowy reskryptem z 18. stycznia 1907 l. 4.455 Dyrekcyę Banku krajowego do przedłożenia I. promesy na kwotę 500.000 K, tak ażeby waluta pożyczki mogła być wypłaconą kasie krajowej 1 marca 1907.

Równocześnie odniósł się Wydział krajowy do c. k. Namiestnictwa o wyjednanie u c. k. Ministerstwa rolnictwa, ażeby w myśl §. 8. umowy wypłacono Dyrekcyi Banku krajowego 4,1% od tej pożyczki w 2 równych ratach po 10.250 K. 1. marca i 1. września 1907, — a do c. k. kraj. Dyrekcyi skarbu o przyznanie ulg skarbowych dla obligów komunalnych po myśli ustawy z 22. grudnia 1901 Dz. p. p. nr. 4. ex 1902, tudzież dla skryptów dłużnych i innych dokumentów po myśli ustawy z 25. marca 1902 Dz. p. p. Nr. 70.

Jakkolwiek do rozpoczęcia robót pozostaje tylko 2 miesiące czasu, w którym muszą być spisane skrypty dłużne, pożyczki zainstabulowane, rurki drenowe zamówione i na miejsce zwiezione, staraniem będzie Wydziału krajowego czynności te przyspieszyć, aby roboty z wiosną mogły być rozpoczęte.

Przedstawiwszy stan sprawy, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 25. stycznia 1907 l. 9.550 o udzielaniu pożyczek bezprocentowych na osuszenie i drenowanie gruntów.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
St. Budeni, w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Tadeusz Pilat, w. r.
Członek Wydziału krajowego.

U m o w a

między c. k. Ministerstwem rolnictwa a galicyjskim Wydziałem krajowym w sprawie udzielania bezprocentowych pożyczek na osuszenie i drenowanie gruntów.

§. 1.

Celem przyspieszenia akcji melioracyjnej w Galicyi zaciągnie Wydział krajowy na podstawie uchwały Sejmu z dnia 14. listopada 1905 zatwierdzonej Najwyższem postanowieniem z dnia 20. grudnia 1906 w jednej z instytucyj kredytowych w ciągu lat dziesięciu począwszy od 1. stycznia 1907 pożyczkę po 500.000 K. rocznie, ogółem do wysokości 5,000 000 K, oprocentowaną najwyżej w stosunku czterech i jednej dziesiątej (4 $\frac{1}{10}$) od sta rocznie, z której to sumy udzielane będą w tym samym okresie 10-letnim pożyczki bezprocentowe właścicielom gruntów na osuszenie i drenowanie.

§. 2.

Pożyczki bezprocentowe udzielane będą przez Wydział krajowy na podstawie corocznych preliminarzy zatwierdzonych przez c. k. Ministerstwo rolnictwa:

a) spółkom wodnym (drenarskim) złożonym z właścicieli mniejszych lub średnich posiadłości rolniczych, tudzież gminom jako właścicielkom majątku lub dobra gminnego z wyjątkiem tych spółek i gmin, które otrzymały zasiłki ze skarbu kraju i państwa;

b) poszczególnym właścicielom gruntów, o ile ci właściciele nie mogą na innej drodze uzyskać pożyczki nisko oprocentowanej, — a to albo na podstawie zabezpieczenia z prawem pierwszeństwa według postanowień ustawy z dnia 6. lipca 1896 Dz. p. p. Nr. 144, albo na podstawie zabezpieczenia hipotecznego w granicach dwóch trzecich części wartości hipoteki. Wartość ta ma być przyjęta na podstawie oszacowania, które służyło za podstawę udzielenia pożyczki hipotecznej przez jedną z instytucyj hipotecznych, które mają siedzibę w kraju Galicyi, albo też przez Bank austro-węgierski. Wydział krajowy jest uprawniony poddać ten szacunek rewizyi, ewentualnie w braku takiego szacunku zarządzić osobne oszacowanie.

W sprawozdaniach rocznych ma być wykazane że warunki pod a) i b) postawione zostały dopełnione.

§. 3.

Wysokość pożyczki bezprocentowej nie może przekraczać rzeczywistych kosztów robót.

Pożyczka bezprocentowa ma być zwróconą w dziesięciu równych ratach rocznych 1. lutego każdego roku a to począwszy od trzeciego roku po rozpoczęciu robót, które z reguły w jednym roku winny być wykonane.

§. 4.

Za podstawę techniczną wykonania robót służyć mają projekty wypracowane, lub sprawdzone przez krajowe biuro melioracyjne.

Wykonanie robót ma być poruczone inżynierom i dozorcóm krajowego biura melioracyjnego.

Koszta pomocy technicznej inżynierów ponosi w myśl instrukcyi z dnia 9. maja 1893 Dz. u. kraj. Nr. 67 fundusz krajowy, koszta zaś wynikłe z użycia dozorców melioracyjnych i drenarskich wliczone będą do kosztów robót.

§. 5.

Wypłata pożyczki bezprocentowej odbywać się będzie w miarę postępu robót na podstawie wykazów należytości sprawdzonych przez inżynierów krajowego biura melioracyjnego, a to spółkom wodnym na ręce wydziału spółki, gminom na ręce naczelnika gminy, poszczególnym zaś właścicielom na ręce właściciela za kwitem koramizowanym przez prowadzącego roboty inżyniera krajowego biura melioracyjnego.

§. 6.

Administracyi państwa służy prawo przekonywać się każdego czasu o stanie, postępie i sposobie wykonania robót za pośrednictwem własnych organów technicznych.

Koszta tej kontroli pokrywa skarb państwa.

§. 7.

Ściąganiem rat pożyczek bezprocentowych i odwożeniem ich do instytucyi kredytowej zajmie się Wydział krajowy na rachunek i niebezpieczeństwo funduszu krajowego.

§. 8.

C. k. Ministerstwo rolnictwa opłacać będzie 4-1-procentowe odsetki od każdorocznej wysokości pożyczki uwidocznionej w załączonym % planie umorzenia z kredytu przyznanego na melioracye pod tytułem subwencyj w ciągu lat dwudziestu od roku 1907 do roku 1926 a to 1. marca i 1. września każdego roku a to stosownie do wyboru Ministerstwa albo bezpośrednio na ręce instytucyi kredytowej, w której Wydział krajowy zaciągnął pożyczkę, albo też do kasy Wydziału krajowego.

§. 9.

Oprócz corocznych preliminarzy funduszu pożyczkowego (§. 2.) przedkładać będzie Wydział krajowy po upływie każdego roku c. k. Ministerstwu rolnictwa zamknięcia rachunkowe tego funduszu z wykazem pożyczek w danym roku zrealizowanych.

W zamknięciach mają być wykazane odsetki od kapitałów pożyczki, które nie były zaraz użyte i tymczasowo korzystnie były ulokowane. Odsetki te przypadają na rzecz c. k. Ministerstwa rolnictwa i mają mu być wypłacane.

§. 10.

Umowa ta ma być po zatwierdzeniu przez c. k. Ministerstwo rolnictwa wygotowaną w dwóch oryginałach i podpisaną przez c. k. Namiestnika i Marszałka krajowego.

Jeden oryginał ma być przechowany w aktach c. k. Namiestnictwa, drugi zaś w aktach Wydziału krajowego.

Lwów, dnia 20. stycznia 1907.

Marszałek krajowy:

Badeni, w. r.

C. k. Namiestnik:

Potocki, w. r.

Plan umorzenia

pożyczki 5,000.000 koron na osuszenie i drenowanie gruntów.

Rok	Rata pożyczki	Suma pożyczki	Rata spłaty pożyczki	Stan pożyczki	Zasilek pań- stwowy na po- krycie 4 1/2% od- setek
	K o r o n				
1	500.000	500.000	—	500.000	20.500
2	500.000	1,000.000	—	1,000.000	41.000
3	500.000	1,500.000	50.000	1,450.000	59.450
4	500.000	2,000.000	100.000	1,850.000	75.850
5	500.000	2,500.000	150.000	2,200.000	90.200
6	500.000	3,000.000	200.000	2,500.000	102.500
7	500.000	3,500.000	250.000	2,750.000	112.750
8	500.000	4,000.000	300.000	2,950.000	120.950
9	500.000	4,500.000	350.000	3,100.000	127.100
10	500.000	5,000.000	400.000	3,200.000	131.200
11	—	—	450.000	2,750.000	112.750
12	—	—	500.000	2,250.000	92.250
13	—	—	450.000	1,800.000	73.800
14	—	—	400.000	1,400.000	57.400
15	—	—	350.000	1,050.000	43.050
16	—	—	300.000	750.000	30.750
17	—	—	250.000	500.000	20.500
18	—	—	200.000	300.000	12.300
19	—	—	150.000	150.000	6.150
20	—	—	100.000	50.000	2.050
21	—	—	50.000	—	—
	5,000.000	—	5,000.000	—	1,332.500

Regulamin

o udzielaniu pożyczek bezprocentowych na osuszenie i drenowanie gruntów wydany przez Wydział krajowy, a zatwierdzony przez c. k. Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z c. k. Ministerstwem skarbu reskryptem z dnia 18. października 1906 L. 28.857.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

W myśl umowy z dnia 20. stycznia 1907 zawartej między c. k. Ministerstwem rolnictwa a Wydziałem krajowym udzielać będzie Wydział krajowy w okresie 10-letnim od r. 1907 do 1916 z kredytu 5,000.000 K, od którego procenta opłaca skarb państwa, pożyczek bezprocentowych w gotówce na osuszenie i drenowanie gruntów w Galicyi do wysokości 500.000 K rocznie.

§. 2.

Pożyczki bezprocentowe udzielane będą:

a) spółkom wodnym (drenarskim) złożonym z właścicieli mniejszych lub średnich posiadłości rolniczych, tudzież gminom jako właścicielkom majątku, lub dobra gminnego, z wyjątkiem tych spółek i gmin, które otrzymały zasiłki ze skarbu kraju i państwa;

b) poszczególnym właścicielom gruntów, o ile ci właściciele nie mogą na innej drodze uzyskać pożyczki nisko oprocentowanej, — a to albo na podstawie zabezpieczenia z prawem pierwszeństwa według postanowień ustawy z dnia 6. lipca 1896 Dz. p. p. Nr. 144, albo na podstawie zwykłego zabezpieczenia hipotecznego w granicach dwóch trzecich części wartości hipoteki.

Wartość hipoteki ma być przyjętą na postawie oszacowania, które służyło za podstawę udzielenia pożyczki hipotecznej przez jedną z instytucyj hipotecznych, które mają siedzibę w Galicyi, albo też przez Bank austro-węgierski. Wydział krajowy jest uprawniony poddać ten szacunek rewi-

zyi, ewentualnie w braku takiego szacunku zarządzić osobne oszacowanie.

§. 3.

Pożyczka bezprocentowa ma być zwróconą funduszowi krajowemu w dziesięciu równych ratach rocznych dnia 1. lutego każdego roku, a to począwszy od trzeciego roku po rozpoczęciu robót, które z reguły w jednym roku winny być wykonane.

Wysokość pożyczki bezprocentowej nie może przekroczyć rzeczywistych kosztów robót.

Kosztorys opierać się ma na projektach wypracowanych lub sprawdzonych przez krajowe biuro melioracyjne.

§. 4.

Wykonanie robót ma być poruczone inżynierom i dozorcóm kraj. biura melioracyjnego.

Koszta pomocy technicznej inżynierów kraj. biura melioracyjnego przy zdjęciach, wytyczeniu i odbiorze robót pokrywa fundusz krajowy w myśl instrukcyi z dnia 9. maja 1896 Dz. u. kr. Nr. 67, koszta zaś wynikiłe z użycia dozorców melioracyjnych i drenarskich wliczone będą do kosztów robót.

§. 5.

Każde całkowite lub częściowe uchybienie raty pożyczki (renty melioracyjnej) wkladać będzie na opóźniającego się obowiązek płacenia funduszowi krajowemu procentów zwłoki od dnia, w którym zapłata miała nastąpić, w stosunku 5%.

Przy całkowitem lub częściowem uiszczeniu zaległości będą pokrywane przedewszystkiem procenta zwłoki do dnia uiszczenia narosłe, a dopiero reszta uiszczonej kwoty zaliczoną będzie na częściowe lub całkowite pokrycie zalegających rat pożyczki (rent melioracyjnych)

Wszystkie spłaty uiszczane być mają przez dłużników w kasie Wydziału krajowego we Lwowie.

II. Postanowienia szczegółowe.

§. 7.

Starający się o pożyczkę bezprocentową mają przedłożyć następujące dokumenty:

a) spółki wodne (drenarskie)

- 1) projekt techniczny i kosztorys;
- 2) kataster konkurencyjny;
- 3) zatwierdzony przez władzę polityczną statut i wydany przez tę władzę dokument uznania spółki;
- 4) konsens wodno-prawny;

b) gminy

- 1) projekt techniczny i kosztorys;
- 2) uchwałę Rady gminnej zatwierdzoną przez Reprezentacyę powiatową;

3) konsens wodno-prawny;

c) właściciele gruntów, którzy zamierzają zaciągnąć pożyczkę na podstawie pierwszeństwa hipotecznego w myśli ustawy z dnia 6. lipca 1896 Dz. p. p. Nr. 144:

1) projekt i kosztorys;

2) wyciąg hipoteczny posiadłości, na której pożyczka ma być ubezpieczoną, a do której grunt meliorować się mający należy;

3) arkusze posiadłości uwierzytelnione przez c. k. geometrę ewidencyjnego, lub c. k. Urząd podatkowy;

4) inne dowody wykazujące obecną wartość posiadłości, jak kontrakty kupna i dzierżawy, sądowe oszacowanie i tp.

5) po otrzymaniu zaś tymczasowego zawiadomienia o możliwości udzielenia pożyczki potwierdzenie władzy politycznej, że z przedsiębiorstwa melioracyjnego oczekiwać należy korzyści gospodarczej przewyższającej kosztą mające się wyłożyć, że zachodzą rzeczywiście dane, które uzasadniają wysokość pożyczki po myśli §. 3. ustawy z dnia 6. lipca 1896 Dz. p. p. Nr. 144, oraz że postępowanie wodno-prawne zostało przeprowadzone, a w wypadkach przewidzianych w ustępie drugim §. 41. kraj. ustawy wodnej konsens wodno-prawny został udzielony;

d) właściciele gruntów, którzy zamierzają zaciągnąć pożyczkę na podstawie zabezpieczenia hipotecznego w granicach dwóch trzecich części wartości hipoteki, dokumenty w ustępie c) pod 1--4) wyszczególnione, a w wypadkach przewidzianych w ustępie drugim §. 41. kraj. ustawy wodnej konsens wodno-prawny.

§. 8.

Skrypt dłużny, który winien być zeznany w formie aktu notaryalnego, ma zawierać:

a) sumę zaciągniętej pożyczki z przynależnościami (odsetkami zwłoki) tudzież warunki spłaty pożyczki;

b) miejsce płatności każdej spłaty;

c) przysługujące dłużnikowi prawo wcześniejszej spłaty kapitału pożyczkowego;

d) obowiązek zwrócenia funduszowi krajowemu wszelkich stempli i należności skarbowych, o ileby z tytułu zeznania skryptu i intabulacji pożyczki funduszowi krajowemu zostały wymierzone, tudzież kosztów szacowania, kosztów upomnienia, egzekucyi, przymusowego zarządu, portoryów itp.;

e) oświadczenie dłużnika, że poddaje się wszelkim postanowieniom niniejszego regulaminu, i że przyznaje skryptomu dłużnemu moc natychmiastowej wykonalności po myśli §. 3. ustawy z 25. lipca 1871 Dz. p. p. Nr. 75;

f) przy pożyczkach zaciąganych przez dłużników wyszczególnionych w §. 7. lit. d) obowiązek regularnego płacenia wszelkich podatków, tudzież rat amortyzacyjnych od pożyczek, które poprzedzają pożyczkę melioracyjną i obowiązek przedkładania Wydziałowi krajowemu na każde jego żądanie dowodów, że z powyższego tytułu nie ma zaległości;

g) przysługujące Wydziałowi krajowemu prawo bezzwłocznego rozwiązania stosunku pożyczkowego i ściągnięcia

wypożyczonego kapitału z jego należnościami w następujących wypadkach:

1) gdyby dłużnik wymieniony w §. 7. lit. a), b) i d) nie dopełnił któregokolwiek obowiązku w skrypcie dłużnym przyjętego;

2) przy pożyczkach przewidzianych w §. 7. lit. a)

a) gdyby przeciw dłużnikowi egzekucya immobilarna wdrożoną została;

β) gdyby dłużnik popadł w konkurs;

h) przy pożyczkach przewidzianych w §. 7. lit. b) i c) ustanowienie hipoteki i klauzulę intabulacyjną, tudzież zobowiązanie dłużnika do hipotecznego ustanowienia kaucyi na pokrycie kosztów sporów i egzekucyi;

i) uznanie juryzdykcyi c. k. Sądu powiatowego we Lwowie dla sporów wynikających ze stosunku pożyczkowego.

§. 9.

Wydziałowi krajowemu służy prawo dla każdej poszczególnej pożyczki bezprocentowej ustanowić jeszcze inne powyżej nie wymienione warunki ze względu na zachodzące ewentualnie wyjątkowe stosunki, lub też bez podania powodów odmówić żądanej pożyczki.

§. 10.

Wypłata pożyczki bezprocentowej odbywać się będzie w miarę postępu robót na podstawie wykazów należności sprawdzonych przez inżynierów krajowego biura melioracyjnego, a to spółkom wodnym na ręce wydziału spółki, gminom na ręce naczelnika gminy, poszczególnym zaś właścicielom na ręce właściciela za kwitami koramizowanymi przez prowadzącego roboty inżyniera kraj. biura melioracyjnego.

§. 11.

Administracyi państwa służy prawo przekonywać się każdego czasu o stanie, postępie i sposobie wykonania robót za pośrednictwem własnych organów technicznych.

Koszta tej kontroli pokrywa skarb państwa.

W y k a z

zgłoszeń o pożyczki bezprocentowe na osuszenie i drenowanie gruntów
wniesionych do 18. stycznia 1907.

L. P.	Powiat polityczny	Osuszenie rowami				D r e n o w a n i e			
		obszary dworskie		Gminy		Obszary dworskie		Gminy	
		Ilość zgłoszeń	Powierzchnia w morgach	Ilość zgłoszeń	Powierzchnia w morgach	Ilość zgłoszeń	Powierzchnia w morgach	Ilość zgłoszeń	Powierzchnia w morgach
1	Biała	—	—	—	—	4	691	1	66
2	Bochnia	—	—	—	—	6	416	—	—
3	Bohorodczany	—	—	—	—	4	1.158	—	—
4	Brzesko	—	—	—	—	3	461	1	141
5	Brzeżany	—	—	—	—	1	200	—	—
6	Buczacz	—	—	—	—	7	1.902	1	5
7	Chrzanów	1	347	—	—	1	423	—	—
8	Cieszanów	—	—	—	—	2	550	—	—
9	Dąbrowa	—	—	—	—	1	85	—	—
10	Dobromil	—	—	—	—	1	174	—	—
11	Dolina	—	—	—	—	1	90	—	—
12	Drohobycz	—	—	—	—	1	100	—	—
13	Gorlice	—	—	—	—	4	313	—	—
14	Gródek	1	180	—	—	1	740	—	—
15	Grybów	—	—	—	—	5	793	—	—
16	Jarosław	—	—	—	—	1	240	—	—
17	Jasło	2	60	—	—	9	1.350	1	70
18	Jaworów	2	152	—	—	7	1.350	—	—
19	Kolbuszowa	—	—	—	—	3	444	—	—
20	Kołomyja	—	—	—	—	1	325	—	—
21	Kraków	2	92	2	115	3	711	2	225
22	Krosno	—	—	—	—	1	52	1	109
23	Limanowa	1	30	—	—	4	777	—	—
24	Lisko	—	—	—	—	1	200	—	—
25	Lwów	1	16	—	—	1	183	—	—
26	Mielec	7	3.020	—	—	7	2.757	—	—
27	Mościska	1	200	—	—	1	249	—	—
28	Nisko	1	?	—	—	—	—	—	—
29	Nowy Sącz	—	—	—	—	9	649	—	—
	wniesienia	19	4.097	2	115	90	17.383	7	616

L. p.	Powiat polityczny	Osuszenie rowami				Drenowanie			
		Obszary dworskie		Gminy		Obszary dworskie		Gminy	
		Ilość zgłoszeń	Powierzchnia w morgach	Ilość zgłoszeń	Powierzchnia w morgach	Ilość zgłoszeń	Powierzchnia w morgach	Ilość zgłoszeń	Powierzchnia w morgach
	z przeniesienia	19	4.097	2	115	90	17.383	7	616
30	Nowy Targ	—	—	1	1.700	—	—	—	—
31	Podgórze	—	—	—	—	3	348	—	—
32	Przemyśl	—	—	—	—	4	980	—	—
33	Rawa Rуска	4	1.045	—	—	3	859	1	74
34	Rohatyn	1	300	—	—	3	992	—	—
35	Ropczyce	—	—	—	—	2	500	—	—
36	Rudki	—	—	—	—	1	225	—	—
37	Rzeszów	—	—	—	—	2	499	—	—
38	Sambor	2	350	—	—	3	1.005	—	—
39	Sanok	—	—	—	—	2	570	—	—
40	Sokal	—	—	1	281	2	200	—	—
41	Stanisławów	—	—	—	—	1	250	—	—
42	Stryj	2	183	1	400	3	404	—	—
43	Strzyżów	—	—	1	5	1	100	1	26
44	Tarnopol	3	228	4	323	1	107	—	—
45	Tarnów	—	—	1	1.162	1	400	—	—
46	Trembowła	—	—	—	—	1	1.000	—	—
47	Wadowice	—	—	—	—	5	695	—	—
48	Wieliczka	—	—	—	—	5	590	3	1.071
49	Złoczów	1	130	—	—	—	—	—	—
50	Żółkiew	—	—	—	—	2	560	—	—
51	Żydaczów	—	—	—	—	1	600	—	—
52	Żywiec	1	20	—	—	1	200	—	—
	Razem	33	6.353	11	3.986	137	28.467	12	1.787